SỬ DỤNG TRÒ CHƠI TRONG DẠY HỌC KHẨU NGỮ TIẾNG TRUNG QUỐC

Vũ Thị Minh Thanh
Học viện An ninh nhân dân

Tóm tắt: *Hiện nay, tiếng Trung Quốc ngày trở nên quan trọng trong thế giới đa văn hoá và kết nối toàn cầu, tuy nhiên việc học tiếng Trung Quốc cũng đặt ra nhiều thách thức đối với người học. Để làm tăng hứng thú của người học trong việc học khẩu ngữ tiếng Trung Quốc, bên cạnh công tác chuyên môn, người dạy có thể sử dụng các trò chơi ngôn ngữ phù hợp với từng trình độ và đối tượng người học. Trò chơi không chỉ mang tính giải trí mà còn giúp tăng cường hiệu quả học tập, đặc biệt là về từ vựng, ngữ pháp và kỹ năng giao tiếp. Bằng cách tích hợp trò chơi ngôn ngữ vào trong quá trình giảng dạy, người dạy có thể tạo ra môi trường học tập thú vị và tích cực, khuyến khích người học tham gia chủ động vào quá trình học tập.*

Từ khoá: *Sinh viên; trò chơi; học tập; tiếng Trung Quốc*

USING GAMES IN TEACHING CHINESE SPOKEN LANGUAGE

Vu Thi Minh Thanh
People's Security Academy

Abstract: *In today's multicultural and globally connected world, Chinese has become increasingly important; however, learning Chinese also poses significant challenges for learners. To enhance students' interest in learning spoken Chinese, in addition to professional teaching methods, instructors can employ language games tailored to learners' proficiency levels and backgrounds. Games not only serve as entertainment but also improve learning effectiveness, particularly in vocabulary, grammar, and communication skills. By integrating language games into the teaching process, instructors can create a dynamic and engaging learning environment that motivates learners to actively participate in their studies.*

Keywords: *Students; games; learning; Chinese language*

Nhận bài: 22/08/2025 *Phản biện: 22/09/2025* *Duyệt đăng: 25/09/2025*

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh toàn cầu hoá và sự trỗi dậy mạnh mẽ của Trung Quốc trên trường quốc tế, nhu cầu học tiếng Trung Quốc ngày càng trở nên phổ biến và cấp thiết. Mục tiêu cuối cùng của người học không chỉ dừng lại ở việc nắm chắc ngữ pháp hay từ vựng đơn lẻ ma sở hữu khả năng giao tiếp thành thạo để có thể ứng phó linh hoạt trong các tình huống thực tế, phục vụ học tập và công việc, giao lưu văn hoá. Tuy nhiên, thực tế giảng dạy cho thấy dù đã được trang bị một lượng kiến thức ngữ pháp và từ vựng khá tốt nhưng người học vẫn tỏ ra lúng túng khi tham gia vào cuộc hội thoại trực tiếp. Trước thách thức đó, việc tìm kiếm và áp dụng các phương pháp sư phạm mới tích cực là một yêu cầu cấp thiết. Trong số các phương pháp đó, việc sử dụng trò chơi trong giảng dạy khẩu ngữ tiếng Trung Quốc được quan tâm hơn cả, với quan điểm lấy người học làm trung tâm, phương pháp này không chỉ hướng tới xoá bỏ không khí căng thẳng trong lớp học mà còn biến hoá quá trình luyện tập khẩu ngữ thành một trải nghiệm vui vẻ, tự nhiên và đầy cảm hứng.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Khái niệm về trò chơi dạy học

Khái niệm trò chơi xuất hiện từ rất sớm ở Trung Quốc, trong "Luận ngữ thiên Ung Dã" của Khổng Tử: "biết mà học không bằng thích mà học, thích mà học không bằng vui mà học". Trò chơi ngôn ngữ là tất cả hoạt động ngôn ngữ được tổ chức trong dạy học ngoại ngữ nói chung và tiếng Trung Quốc nói riêng, nội dung thú vị, đa dạng, phong phú và linh hoạt được xen kẽ với các hoạt động ngôn ngữ trong quá trình dạy học trên lớp. Mục đích của trò chơi là nâng cao hứng thú học tập của ngườ học, đồng thời giúp người học sử dụng ngôn ngữ để giao tiếp nhằm đdạt hiệu quả giảng dạy.

2.2. Ưu điểm của việc sử dụng trò chơi trong dạy học khẩu ngữ tiếng Trung Quốc

Trong các giờ giảng khẩu ngữ, để nâng cao hiệu quả học tập của người học, điều đó luôn phải đi đôi với phương pháp dạy học phù hợp. trò chơi dạy học có thể điều chỉnh tính tích cực học tập của người học hiệu quả nhất, khơi gợi hứng thú học tập và có tác dụng đặc thù đối với việc giảng dạy khẩu ngữ tiếng Trung Quốc.

Một là, làm sôi nổi bầu không khí trong lớp học, tăng thêm tính hứng thú học tập cho người học. Trò chơi dạy học đều có sức lan toả và sức hấp dẫn lớn, thúc đẩy hoạt động tư duy của người học, giảm cảm giác căng thẳng, khiến người học mong muốn chủ động được nói. Trò chơi dạy học nuôi dưỡng trí tưởng tượng của người học, đó là nhân tốt qua trọng thúc đẩy ngôn ngữ mang tính sáng tạo. Trong quá trình dạy khẩu ngữ tiếng

Trung Quốc trên lớp, cần luyện tập nhiều lần, tạo được tính tích cực đến việc học tập. Điều này khiến cho người học cảm thấy tiếng Trung Quốc thực sự là công cụ giao tiếp, có mối quan hệ mật thiết đến cuộc sống, từ đó nâng cao nhận thức làm cho việc học tiếng Trung Quốc có ý nghĩa vô cùng thiết thực.

Hai là, nâng cao trí tưởng tượng và sáng tạo của người học. Trong việc dạy học khẩu ngữ tiếng Trung Quốc, sử dụng trò chơi dạy học có lợi cho việc thúc đẩy phát triển trí tưởng tượng, sự sáng tạo của người học và làm tăng thêm sức ghi nhớ. Người học thực hiện các trò chơi dạy học khẩu ngữ dưới hình thức đoán câu đố, đóng vai, không chỉ cảm thấy vô cùng hăng say học tập mà tăng cường khả năng ghi nhớ, hỗ trợ việc nâng cao trí tưởng của người học, làm phong phú thêm niềm tăng sáng tạo và sự mô phỏng của người học.

Ba là, nâng cao năng lực khẩu ngữ cho người học. Khi triển khai cáci hoạt động trò chơi trong dạy học khẩu ngữ thì đa số người học sẽ chủ động hoà mình vào môi trường tiếng Trung Quốc, từ đó mạnh dạn nói tiếng Trung Quốc, dần dần nâng cao năng lực tổ chức ngôn ngữ. Với không khí học tập sôi nổi, người học không chỉ được luyện tập củng cố kiến thức trong sách vở, mà còn có thể giảm bớt những khó khăn, trở ngại trong học tập ngôn ngữ, tiêu tan cảm giác căng thẳng, ngại ngùng xuất hiện trong quá trình học khẩu ngữ. Từ đó kỹ năng nói của người học được rèn luyện và nâng cao.

Trò chơi dạy học có thể cải thiện mối quan hệ thầy trò, rút ngắn khoảng cách, tạo lòng tin và cảm giác gần gũi giữa thầy và trò. Người thầy với tư cách là người dẫn dắt, tiến hành trò chơi một cách thuận lợi, đạt được mục đích giảng dạy và mục tiêu giáo dục một cách tốt nhất, dần dần cao hơn vị trí và uy tín của người thầy. Ngoài ra, trò chơi dạy học trong dạy khẩu ngữ tiếng Trung Quốc thường là hoạt động tập thể, yêu cầu các thành viên trong lớp cần phải có sự tương tác qua lại, giao tiếp và tôn trọng lẫn nhau, cùng nhau hoàn thành nhiệm vụ, xây dựng mối quan hệ tốt trong lớp.

2.3. Một số trò chơi thường dùng trong dạy học khẩu ngữ tiếng Trung Quốc

Trò chơi ngoài chức năng giải trí, bản thân nó cũng mang chức năng học tập. Trong quá trình giảng dạy khẩu ngữ tiếng Trung Quốc, tác giả căn cứ vào mục đích, yêu cầu của từng bài học, đặc điểm của nhóm môn học và tính cách của người dạy để lựa chọn trò chơi dạy học phù hợp, sau đây là một số hình thức trò chơi dạy học khẩu ngữ tiếng Trung Quốc:

Thứ nhất là hình thức ôn luyện: hình thức này đươc sử dụng ở trình độ sơ cấp và trung cấp. Trong các giờ học khẩu ngữ, số lượng người học tiến hành luyện tập tích cực, vận dụng được kiến thức đã học để luyện nói, từ đó nâng cao kỹ năng nói. Kiến thức trong mỗi bài đều liên quan đến các đặc điểm ngôn ngữ, trong thời gian hạn hẹp của tiết học, giảng viên thường lựa chọn những đặc điểm ngữ pháp khó và trọng tâm của bài để tiến hành luyện tập giúp học viên giảm căng thẳng, quên đi điểm khó và dễ dàng luyện tập, dễ ghi nhớ.

Thứ hai là hình thức hỏi đáp: thường xuyên kiểm tra trong giờ học là bước không thể thiếu của giảng viên khi lên lớp. Hình thức hỏi đáp là hình thức kiểm tra phổ biến của dạy học khẩu ngữ. Hình thức hỏi đáp này là một trong những hình thức luyện tập và kiểm tra vào trọng tâm của đặc điểm ngôn ngữ hiệu quả nhất. Hình thức này sử dụng được cho cả trình độ sơ cấp, trung cấp và cao cấp.

Thứ ba là hình thức đố và thi đấu: hình tức đó là những trò chơi đoán câu đố, đố chữ Hán, nhìn vật đoán từ, sắp xếp chữ Hán hoặc sắp xếp các bộ tạo thành chữ Hán, hình thức này dễ chuẩn bị và dùng cho được cả ba trình độ sơ cấp, trung cấp và cao cấp; hình thức thi đấu thường chia nhóm nhỏ hoặc nhóm lớn để thi đấu, nhóm nào hoàn thành công việc tốt hơn, nhanh hơn là chiến thắng.

Trò chơi dạy học khẩu ngữ tiếng Trung Quốc là lợi dụng sự húng thú gián tiếp của học viên là sự quan tâm đến kết quả của cuộc thi, hình thức phù hợp làm sôi nổi bầu không khí lớp học mà có thể điều chỉnh được tính tích cực và chủ động của học viên, nâng cao hiệu quả học tập trên lớp.

III. KẾT LUẬN

Mục đích của dạy học khẩu ngữ tiếng Trung Quốc đầu tiên phải khơi gợi sự hứng thú cho người học, làm cho người học nảy sinh tinh thần học tập vui vẻ, thoải mái. Tính thú vị và đặc trưng cơ bản của trò chơi dạy học khẩu ngữ là hình thức đa dạng, phong phú, mới mẻ, có sức lôi cuốn hấp dẫn, thu hút được sự húng thú, tạo ra môi trường học tiếng Trung Quốc ưu việt cho học viên.

Trò chơi dạy học khẩu ngữ tiếng Trung Quốc là xây dựng môi trường học ngoại ngữ tích cực cho học viên, trong môi trường này học viên buộc phải tập trung cao độ, đem toàn bộ kiến thức đã và đang học đều được vận dụng, trình độ được nâng cao rõ rệt. Để tối ưu hoá hiệu quả, việc kết hợp trò chơi ngôn ngữ với các phương pháp giảng dạy truyền thống và hiện đại là vô cùng cần thiết nhằm đảm bảo tính toàn diện trong quá trình học khẩu ngữ tiếng Trung Quốc.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

[1] Đặng Thanh Hưng (2002), *Dạy học hiện đại – lý luận, biện pháp, kỹ thuật,* NXB Đại học Quốc gia, Hà Nội.
[2] Hoàng Phê (2009), *Từ điển tiếng Việt,* NXB Đà Nẵng, Đà Nẵng.
[3] 周健 (2009), 汉语课堂教学技巧325列. 商务印书馆,